

II. Népsűrűség.

Densité de la population.

Ország, világrész <i>Pays, parties du monde</i>	1800 körüli <i>Autour de 1800</i>	Jelenlegi <i>A présent</i>	A növekedés indexe <i>Indice de l'accroissement, 1800 = 1</i>
	Lélekszám <i>1 km²-re — population par km²</i>		
Belgium — <i>Belgique</i>	101·7	256·6	2·52
Dánia — <i>Danemark</i>	20·9	79·1	3·78
Franciaország — <i>France</i>	50·2	73·9	1·47
Magyarország — <i>Hongrie</i>	30·7	91·4	2·98
Nagy-Britannia és Írország — <i>Gr.-Bretagne et Irlande</i>	52·4	150·2	2·87
Németalföld — <i>Pays-Bas</i>	64·3	219·3	3·41
Németország — <i>Allemagne</i>	45·3	134·8	2·98
Norvégia — <i>Norvège</i>	2·8	8·3	2·96
Portugália — <i>Portugal</i>	34·5	65·7	1·90
Spanyolország — <i>Espagne</i>	23·1	65·3	2·83
Svájc — <i>Suisse</i>	43·6	94·4	2·17
Svédország — <i>Suède</i>	5·2	13·6	2·62
Európa — <i>Europe</i>	16·7	42·3	2·53
Amerikai Egyesült Államok — <i>Etats-Unis d'Amérique</i>	0·7	14·9	21·29
Amerika — <i>Amérique</i>	0·5	5·3	10·60
Ázsia — <i>Asie</i>	8·7	23·5	2·70
Afrika — <i>Afrique</i>	2·5	4·7	1·88
Ausztrália — <i>Australie</i>	0·2	0·8	4·00
Együtt — <i>Total</i>	4·8	13·6	2·83

Népsűrűség.

Densité de la population.

Az egyes világrészek és országok népsűrűségi adatai még szemléltetőbben mutatják, hogy a különböző területek népesültségének igen eltérő volta mellett az azonos területek sűrűségének számai is a legeltérőbb mértékben változtak meg az idők folyamán. A népsűrűségi számoknak az utolsó 5 negyedszázad alatti megnövekedését II. számú táblázatunk szemlélteti.

Adataink szerint a világ népsűrűsége 1800 körül 4·8 volt, jelenleg 13·6. Az átlagos népsűrűséget úgy a múlt évszázad elején, mint jelenleg csak *Európa* és *Ázsia* haladta meg. Az országok szerinti részletezésben a nagyobb területváltozást szenvedett országok közül többet elhagytunk. *Magyarország* népsűrűségi adataihoz is meg kell jegyeznünk, a következőket. Táblázatunkban az ország népsűrűsége a múlt évszázad eleji területen 30·7, a jelenlegi területen 91·4. A népsűrűség e szerint a világ-átlagot valamivel meghaladó mértékben növekedett, megháromszorozódott volna. A valóságban a népsűrűség emelkedése jóval kisebb, minthogy a háború előtti országterületen az 1910. évi népszámlálás csak 64·6 (birodalom 64·2) népsűrűséget tüntet fel.

E. D. dr.

Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottság.

Commission hongroise pour la fixation des valeurs de statistique commerciale.

A Bizottság ügyviteli szabályzatának módosítása és a Bizottság újjáalakítása.

Modification du règlement d'affaires et réorganisation de la Commission.

Az 1925. év elején életbeléptetett új vámtarifa árucsoportosításának megváltoztatása indokoltá tette a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottság eddigi szakosztálybeosztásának módosítását. A kereskedelmi miniszter úr 223/1928. K. M. Eln. számú rendeletével a Bizottság ügyviteli szabályzatának 11. §-át ehhez képest a következőképpen módosította.

Az értékmegállapító bizottság szakosztályai a következők:

- I. Állatok, állati termékek.
- II. Gyarmataruk, gyümölcs, dohány.
- III. Gabona, hüvelyesek, magvak.
- IV. Italok, eledel.
- V. Fa, szén, faárak.
- VI. Ásványok, érc, kőárak.
- VII. Vegyszeti segédanyagok.
- VIII. Zsiradékok, olajok.
- IX. Gyógy- és illatszerek, vegyszeti áruk.
- X. Cserzőanyagok, bőrök, bőrárak, kacsuk és kacsukárak, szőrmék.

- XI. Papiros és papirosárak, irodalmi és műtárgyak.
- XII. Fehérmű, kalapok, toll, kefekötő- és kosárfonóárak.
- XIII. Pamut és pamutárak.
- XIV. Len, kender, juta és ezekből való áruk.
- XV. Gyapjú, gyapjú- és félgyapjúárak, ruházat, rongy.
- XVI. Selyem, selyem- és félselyemárak, kötőszövet- és kötöttárak.
- XVII. Üveg és üvegárak.
- XVIII. Vas- és vasfélgártmányok.
- XIX. Vasárak.
- XX. Nem nemes fémek és ezekből való áruk.
- XXI. Gépek és készülékek.
- XXII. Elektrotechnikai cikkek és járóművek.
- XXIII. Mű- és hangszerek, apróárak, nemes fémek.

A bizottság 6 évben megszabott működési időszaka az 1927. év végén lejárt, ennélfogva annak újjáalakítása vált szükségessé. A bizottságnak hi-

vatalból *elnöke Kovács Alajos* dr. h. államtitkár, a m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója; *helyettes elnöke Konkoly Thege Gyula* dr. miniszteri tanácsos, a m. kir. központi statisztikai hivatal aligazgatója, a kereskedelmi miniszter úr második *helyettes elnöké Farkas János* dr. miniszteri osztálytanácsost, *titkáiraivá* pedig *Kádgs Károly* dr. miniszteri titkárt és *Meszlényi Emil* dr. miniszteri segédtitkárt nevezte ki.

A kereskedelmi miniszter úr a bizottság 1928—1933-ig terjedő új működési időszakára kinevezte a bizottság *szakosztályelnökeivé:*

Biró Pál dr. m. kir. keresk. főtanácsost, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. elnökét a XVIII. szakosztály

Bun József, m. kir. kincstári főtanácsost, a Magyar Leszámloló- és Pénzváltó-Bank vezérigazgatóját a IX. szakosztály

Chorin Ferenc dr., m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. vezérigazgatóját az V. szakosztály

Dischka Győző dr.-t, a Magyar Posztógyár Rt. igazgatóját a XV. szakosztály

Ferentzy József dr., m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Hangyaipar Rt. igazgatóját a VIII. szakosztály

Fischer Ödön, m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Fischer Simon és Társai Rt. igazgatóját a XVI. szakosztály

Förster Nándor, nyug. miniszteri tanácsos, m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Magyar Vegyipari Gépgyár Rt. elnökét a XIX. szakosztály

Gerliczy Bélát, a Vulcan Gépgyár Rt. ügyvezető igazgatóját a XXI. szakosztály

Hüttl Frigyes, m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Hüttl, Bán és Mihalik cég társtulajdonosát a XVII. szakosztály

Jeszenszky Pál, m. kir. udvari tanácsost, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatóját a III. szakosztály

Kalapos Lajost, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő- és Értékesítő Szövetkezetének igazgatóját a II. szakosztály

Kertész János m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Kertész Tódor kereskedő cég főnökét a XXIII. szakosztály

Kosinszky Viktor, nyug. miniszteri tanácsos, m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének elnökét, a IV. szakosztály

Kunz Románt, a Kunz József és Társa nagykereskedő cég beltagját, a XII. szakosztály

Mössmer Pál dr., m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Mössmer József Fiai nagykereskedő cég tulajdonosát a XIV. szakosztály

Mutschenbacher Emil dr., m. kir. gazdasági és kereskedelmi főtanácsost, az Országos Magyar Gaz-

dasági Egyesület ügyvezető igazgatóját az I. szakosztály

Stromszky Sándor m. kir. udvari tanácsost, a Magyar Siemens és Schuckert Művek Rt. vezérigazgatóját a XXII. szakosztály

Szászy Lajos m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Ganz Villamossági Rt. felügyelőbizottságának tagját a XX. szakosztály

Szávoszt Zoltán m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Hungária Műtrágya-, Kénsav- és Vegyi Ipari Rt. vezérigazgatóját a VII. szakosztály

Szurday Róbert m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Magyar Pamutipar Rt. vezérigazgatóját a XIII. szakosztály

Tranger József m. kir. kereskedelmi főtanácsost, a Rigler József Ede Papírneműgyár Rt. igazgatóját a XI. szakosztály

Vida Jenő m. kir. gazdasági főtanácsost, a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. vezérigazgatóját a VI. szakosztály és

Wolfner József m. kir. kereskedelmi főtanácsos, börgyártulajdonost a X. szakosztály *elnökévé.*

Kinevezte továbbá a *bizottság tagjaivá:*

Acél Rezső dr.-t, a „Titánia“ Cipőgyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Achtzehner Józsefet*, a Schneider József szövött- és rövidáru cég főnökét, Budapest; *Aczél Ottót*, a Guttmann J. és Társa, ruhanagykereskedő cég társtulajdonosát, Budapest; *Aschner Lipót*ot, az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. vezérigazgatóját, Újpest; *Ausch Gyulát*, a Magyar Pamutipar Rt. igazgatóját, Budapest; *Balázs Béla Hugó* m. kir. kormányfőtanácsost, a Magyar Fémlemezipar Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Balogh Gábort*, a „MÖNE“ Orvosi Műszerüzem és Kórházberendező Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Bárczai András*t, a Bárczai András seelyem- és bársonyáruház tulajdonosát, Budapest; *Bárkány Leó* nyug. malomvezérigazgatót, Budapest; *Bartos Ármint*, a Nasic Tanningyár és Gőzfűrészt Rt. igazgatóját, Budapest; *Basch Béla* m. kir. kormányfőtanácsost, az „Union“ Keményítőgyárak Basch és Kohner cég főnökét, Budapest; *Behr Dezső* m. kir. kormányfőtanácsost, a Behr és Flusser cég főnökét, Budapest; *Beimel Sándor* m. kir. udvari tanácsost, a Beimel és Fia terménykereskedő cég tulajdonosát, Budapest; *Benedek Sándor* m. kir. kormányfőtanácsos, parkettgyárost, Budapest; *Benedek Sándort*, a Benedek József és Fia gyümölcs- és tojáskereskedelmi cég társtagját, Budapest; *Beretvás Hugót*, a Kann és Heller cég társtulajdonosát, Budapest; *Bessenyei Ferenc* miniszteri tanácsost, a Magyar Sörmaláta Kivitelőiroda igazgatóját, Budapest; *Betegh Péter* dr.-t, a „Pantodrog“ Magyar Gyógynövény Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Bien Ernőt*, a Bien S. Fiai zsírárúgyár cég beltagját, Budapest; *Birnbaum Lászlót*, a Birnbaum Jakab kendernagykereskedő cég

tulajdonosát, Budapest; *Blitz* Miksát, a *Blitz* és *Braun* gyarmatáru nagykereskedő cég tulajdonosát, Budapest; *Bloch* Pált, a *Bloch* Mór ágytoll-kiviteli üzlet és ágytoll-tisztító vállalat tulajdonosát, Budapest; *Borbás* Lajost, a *Brust* Dávid rövid- és szövöttáru cég beltagját, Budapest; *Böhm* Emil, a *Krausz* és *Böhm* fűszernagykereskedő cég társtagját, Budapest; *Brachfeld* Gézát, a *Brachfeld* *Siegfried* és *Fia* férfidivatáru cég tulajdonosát, Budapest; *Brammer* Ödönt, a *Brammer* Ödön női divatárúkereskedő cég beltagját, Budapest; *Brauch* Ferencet, a *Brauch* *Kolbászárugyár Rt.* igazgatóját, Budapest; *Braun* Alajost, a *Braun* József és *Fia* szarvasmarha-bizományos cég tagját, Budapest; *Breitner* Lipót, a *Breitner* *Testvérek* ékszeráru cég társtagját, Budapest; *Brust* Dávid m. kir. kormányfőtanácsost, a *Brust* Dávid rövid- és szövöttárunagykereskedő cég beltagját, Budapest; *Burchard-Bélaváry* Andor dr. m. kir. kormányfőtanácsost, a *Pesti Hengermalom Társaság* igazgatóját, Budapest; *Castiglione* Henriket, az „Eco” Filmkereskedelmi és Filmkölcsonzó Rt. ügyvezető igazgatóját, Budapest; *Dán* Viktort, a *Dán* *Testvérek* szőrmeárúkereskedő cég társtagját, Budapest; *Demkő-Belánszky* Dezső m. kir. kormányfőtanácsost, a *Budapesti Takaré- és Vásárpénztár Rt.* vezérigazgatóját, Budapest; *Deutsch* Arturt, a *Deutsch*-féle *Kőbányai Malátagyár Rt.* igazgatóját, Budapest; *Deutsch* Sándort, az *Első Pesti Spódium- és Enyvgyár Rt.* vezérigazgatóját, Budapest; *Dunckel* Károly m. kir. kormányfőtanácsost, a *Magyar Acélárugyár Rt.* vezérigazgatóját, Budapest; *Durand* Félixet, az *Első Magyar Papíripar Rt.* igazgatóját, Budapest; *Düsing* Miksa m. kir. gazdasági főtanácsost, az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ* vezérigazgatóját, Budapest; *Dworák* Ferenc Albertet, a *Scheid* G. A. arany- és ezüstválasztó intézet beltagját, Budapest; *Engel* Gyula m. kir. udvari tanácsost, a *Dunagőzhajózási Társaság* budapesti széneladási irodájának igazgatóját, Budapest; *Erb* Nándort, a *Láng* L. *Gépgyár Rt.* igazgatóját, Budapest; lovag *Falk* Zsigmond dr.-t, a *Pesti Könyvnyomda Rt.* vezérigazgatóját, Budapest; *Farkas* Vilmost, a *Magyar Kereskedelmi Hitelbank Schopper* J. G. Rt. igazgatóját, Budapest; *Fähndrich* Vilmost, a *Kern* Róbert vasnagykereskedő cég cégvezetőjét, Budapest; *Fehér* Károlyt, a *Haas* Fülöp és *Fiai* szőnyeg- és bútorszövetgyár cégvezetőjét, Budapest; *Finger* Lajos Jánost, a *Finger* és *Fia* rézáruügynökség és bizományi cég társlőnökét, Budapest; *Fischer* Emil m. kir. kormányfőtanácsos, porcellán- és majolikagyárost, Budapest; *Fischer* Gézát, a *Fischer* *Simon* és *Társaság* Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Fischl* Simont, a *Fischer* J. *Juta-, Textil- és Áruforgalmi Rt.* ügyvezető igazgatóját, Budapest; *Flegmann* Sámuel, a *Flegmann* S. V. és *Fiai* bornagykereskedő cég tulajdonosát, Abaújszántó; *Fodor* Zsigmond, a *Magyar-Amerikai Faipar Rt.* vezérigazgatóját, Budapest; *Földváry* Ferencet, a *Földváry* *Imre* férfidivat- és fereneműkereskedő cég társtulajdonosát, Budapest; *Frankl* Mórt, a *Wertheimer* és *Frankl* gyarmatárunagykereskedő cég társtagját, Budapest; *Frommer* Vilmost, a *Magyar Általános Hitelbank* igazgatóját, Budapest; *Fürst* László m. kir. udvari tanácsost, a *Fürst* *Jakab* és *Fiai* cég tulajdonosát, Budapest; *Fürst* Márton, a *Solvay*-művek magyarországi képviselőjét, Budapest; *Gárdos* János bornagykereskedőt, Budapest; *Gergely* Istvánt, a *Hangya Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet* igazgatóját, Budapest; *Gessler* Jánost, a *Gessler* *Siegfried* „Altwater” likörgyári cég tagját, Budapest; *Girardi* Tibort, a *Girardi* József női ruhakereskedő cég tagját, Budapest; *Gobbi* Edét, a *Sieburger* és *Társaság* papírkárpitgyári cég társtulajdonosát, Budapest; *Goldberger* Lajos dr.-t, a *Kartonyomóipar Rt.* igazgatóját, Budapest; *Goldberger* Leó dr. m. kir. kormányfőtanácsost, a *Goldberger* *Sám. F. és Fiai Rt.* alelnökét, Budapest; *Goldfinger* Gábort, az *Általános Szeszzipari Közlöny* főszerkesztőjét, Budapest; *Grab* Alajost, a *Grab* M. *Fiai* *Első Magyar Viaszszószon és Műbörgyár* igazgatóját, Győr; *Gruber* Jánost, a *Gruber* *János* cég társtulajdonosát, Budapest; *Grünwald* Albertet, a *Grünwald* és *Laufer* cipész-kellék nagykereskedő cég főnökét, Budapest; *Gyulai* Vilmost, az *Arnheim* S. I. pénzszekrénygyár igazgatóját, Budapest; *Haidekker* Sándort, a *Haidekker* *Sándor* sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyár tulajdonosát, Budapest; *Hajdu* Dezsőt, a *Hungária Jaquard Szövőgyár Rt.* igazgatóját, Budapest; *Halbritter* Károly sertéshizlalót és kereskedőt, a győri kereskedelmi és iparkamara elnökét, Győr; *Haltenberger* Samut, a *Bpesti Automobilközlekedési Rt.* vezérigazg., Bpest; *Hegedüs* Vilmost, a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* igazgatóját, Budapest; *Heinrich* Dezső dr. m. kir. kormányfőtanácsost, a *Heinrich* A. és *Fiai* *Vaskereskedelmi Rt.* igazgatósági tagját, Budapest; *Herz* *Henrik* dr.-t, az *Első Magyar Papíripar Rt.* vezérigazgatóját, Budapest; *Herz* Lajost, a *Herz* *Ármin* *Fiai* *Szalámigyár Rt.* igazgatóját, Budapest; *Heteés* Alfrédet, a *Bettelheim* *Miksa* és *Társaság* Rt. igazgatóját, Budapest; *Hirrmann* Ferencet, a *Hirrmann* *Ferenc* fémöntő- és rézáru gyár tulajdonosát, Budapest; *Hirsch* A. *Jakab* bórkereskedőt, Budapest; *Hirsch* *Adolfot*, a *Frankl* A. *Hermann* és *Fiai* Rt. nyug. igazgatóját, Budapest; *Holitscher* Pál dr.-t, az *Engel* *Károly* elektromos szerelési anyagok és készülékek gyára tulajdonosát, Budapest; *Holzer* Sándort, a *Holzer* *Simon* cég főnökét, Budapest; *Hornyánszky* Érnőt, a *Hornyánszky* *Viktor* nyomda és könyvkiadóvállalat igazgatósági tagját, Budapest; *Horovitz* György dr.-t, a *Magyar Általános Gépgyár Rt.* vezérigazgatóját, Mátýásföld; *Horváth* Jenőt, a *Horváth*

Sándor és Fiai festék- és lakkgyár főnökét, Budapest; *Horváth* Kálmán kereskedőt, Szombathely; *Horváth* Miksát, a Horváth Miksa Szőnyegipari Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Hubert* Lipótot, a Ganz-féle Villamossági Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Huberth* Istvánt, az Orion Rézkozó- és Rézgálicgyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Iritz* Nándor gyémántkereskedőt, Makó; *Jemnitz* Albrecht festék- és gyógyárubizományost, Budapest; id. *Jurány* Henriket, a Calderoni Mű- és Tanszervállalat Rt. nyug. igazgatóját, Budapest; *Kammer* Hugót, a Richards Richard Győri Finomposztógyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Kammer* Siegfriedet, a Kammer Testvérek Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Kammer* Vilmos m. kir. kormányfőtanácsost, a Magyar Sertész-hizláló és Húsipari Rt. vezérigazgatóját, Nagytétény; *Kardos* Gyulát, a Kardos László fehérnemű-, vászon- és pamutárúkereskedő cég főnökét, Debrecen; *Kecskeméti* Adolf gyümölcsnagykereskedőt, Budapest; *Keleti* Kornél dr.-t, a Keleti dr. és Murányi Vegyészeti Gyár Rt. vezérigazgatóját, Újpest; *Kemény* Bélát, a Hazai Mechanikai Palackgyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Kemény* Dezső fakereskedőt, Budapest; *Kern* Ernőt, a Magyar Fém- és Lámpaárúgyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Kienast* Ferencet, a Kienast és Bäuerlein bélnagykereskedő cég főnökét, Budapest; *Kllinger* Dezsőt, az Első Magyar Hordógyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Kollerich* Pált, a Kollerich Pál és Fiai sodronyszövet- és szitaárúgyár társtulajdonosát, Budapest; *Konta* József Ferencet, a Konta és Kaloszek kereskedő cég társtulajdonosát, Budapest; *Kovacevics* Milenkó bélésarúkereskedőt, Budapest; *König* Jenő nyug. miniszteri tanácsos, szénnagykereskedőt, Budapest; *Könyves* Árpádot, az Agraria Szőlőtelepítő Rt. igazgatóját, Budapest; *Kramer* Tivadar dr.-t, a Magyar Gipszkereskedelmi Rt. főnökét, Budapest; *Krassó* Fülöpöt, az Olajipar Társaság vezérigazgatóját, Budapest; *Krausz* Frigyes, a Magyar Általános Köszénbánya Rt. igazgatóját, Budapest; *Kronberger* Zsigmondot, a Kronberger Mór és Fiai cég beltagját, Budapest; *Kunz* Arisztidét, a Kunz József és Társa cég beltagját, Budapest; *Kühne* Loránd dr.-t, az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Lajtha* Pált, az ifj. Leitersdorfer Lipót Bőrforgalmi Rt. elnökét, Budapest; *Lakner* Adolfot, a Gyufaárúsító Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Láng* Ernőt, a Láng József óranagykereskedő cég tagját, Budapest; *Láng* Gusztávot, a Láng L. Gépgyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *László* Sándor m. kir. kormányfőtanácsost, a Hoffherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth Rt. igazgatóját, Budapest; *Leicht* Zsigmondot, az Áru- és Terménybeszerzési és Értékesítő Szövetkezet igazgatóját, Budapest; *Leiner* Zsigmond m. kir. kormányfőtanácsost, a Leiner Fülöp és Fiai vegyészeti gyár főnökét, Újpest; *Lénárd* Róbertet, a Ganz és Társa

Danubius Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. kivitelő osztályának vezetőjét, Budapest; *Lingel* János m. kir. kormányfőtanácsost, a Lingel Károly és Fiai első magyar faáru- és bútorgyári cég beltagját, Budapest; *Lippmann* Frigyes dr.-t, a Speciális Építkezési Rt. alelnökét Budapest; *Lóránt* Bélát, a Királymalom, Hedrich és Strausz Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Magyar* Bertalant, a Magyar Konfekcióművek Rt. igazgatóját, Budapest; *Majthényi* Béla drogua- és illatszerkereskedőt, Budapest; *Márkus* Lajos lakatosáru- és vasszerkezetgyárost, Budapest; *Márkus* Zsigmondot, a Márkus Zsigmond és Fia divatárúnyagykereskedő cég beltagját, Budapest; *Mátrai* Antalt, a Mátrai Antal és Társai Rt. ügyvezető igazgatóját, Budapest; *Mátyás* Jenőt, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. igazgatóját, Budapest; *Mattyasovszky-Zsolnay* Tibort, a Zsolnay Vilmos-féle kerámiai gyárak beltagját, Pécs; *Mauthner* Alfréd m. kir. gazdasági főtanácsost, a Mauthner Ödön nagykereskedő cég társtagját, Budapest; *Mauthner* Zoltánt, a Mauthner Testvérek és Társai bőrgyár igazgatóját, Budapest; *Meák* Géza dr.-t, az Adria Biztosító Társulat károsztályának főnökét, Budapest; *Mihalik* Imrét, a Benedikt Schrolls Sohn gyárának képviselőjét, Budapest; *Morvay* Izsó dr.-t, a Fiedler János Lenfonó- és Szövőgyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Mössmer* Józsefet, a Mössmer József Fiai nagykereskedő cég beltagját, Budapest; *Müller* Józsefet, a Hungária Műtrágya-, Kénsav- és Vegyi Ipar Rt. h. igazgatóját, Budapest; *Müller* Pál dr.-t, az Ujlaki Téglá- és Mészégető Rt. igazgatóját, Budapest; *Németh* Ferencet, az „Una“ Faértékesítő Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Neruda* Nándor m. kir. kormányfőtanácsos, gyógyárúnyagykereskedőt, Budapest; *Neszmély* Lajost, a Kanczer-féle ólom- és ónarúgyár betéti társaság igazgatóját, Budapest; *Neuhold* Kornél m. kir. kormányfőtanácsost, a Telefongyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Neumayer* Fülöpöt, a Neumayer Fülöp Rt. kárpitoskellék és szőnyegnagykereskedő cég igazgatóját, Budapest; *Noseda* Kálmán dr.-t, a „Titán“ Vegyiipar Rt. igazgatóját, Budapest; *Ormai* Iván dr.-t, az Ormai és Társa műszaki cikk- és vasáru nagykereskedő cég társtagját, Budapest; *Pajor* Ignác dr. m. kir. gazdasági főtanácsost, a Magyar Kőcsönös Állatbiztosító Társaság nyug. vezérigazgatóját, Budapest; *Palágyi* Gyula m. kir. kormányfőtanácsost, a Palágyi Gyula Fa-, Vas- és Rézbútorgyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Pálinkás* Györgyöt, a Malomsok József Asztalosárúgyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Pirkner* Konrádot, a Greinitz-Pirkner Vaskereskedelmi és Ipari Rt. elnökét, Budapest; *Pollák* Gyulát, a Kitéseér Sámuel cég beltagját, Budapest; *Pongrácz* Sándort, a Makói Hagyma-, Zöldségkertészeti és Gazdasági Terménykereskedelmi Rt. igazgatóját, Makó; *Popper* Károlyt, a Kispesti Textilgyár Rt.

vezérigazgatóját, Budapest; *Pum Józsefet*, az Országos Ruházati Intézet Rt. igazgatóját, Budapest; *Pusztafi Zsigmond* grafikai szaküzlet tulajdonost, Budapest; *Pürner Rezső* terménynagykereskedőt, Budapest; *Radocza Kálmán dr.-t*, a Gerbeaud Rt. igazgatósági tagját, Budapest; *Radvány Jenőt*, a Weisz Manfréd Acél- és Fémművei Rt. igazgatóját, Budapest; *Rakovszky István dr. m. kir. kormányfőtanácsost*, a Strausz Antal termény- és gyarmatáru-nagykereskedő cég társtulajdonosát, Budapest; *Reichart Emil m. kir. kormánytanácsost*, a Thallmayer és Seitz Rt. gyógyárunagykereskedő cég igazgatóját, Budapest; *Reimann Ernő dr.-t*, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. igazgatóját, Budapest; *Reimann Gyula m. kir. kormányfőtanácsost*, a Magyar Automobilkereskedők Orsz. Egyesületének elnökét, Budapest; *Rein Sándort*, a Gschwindt-féle Szesz-, Élesztő-, Likőr- és Rumgyár Rt. vezérigazgatóhelyettesét, Budapest; *Rényi Oszkárt*, a Rényi Oszkár Famegmunkáló Rt. elnökét, Budapest; *Richter Gedeont*, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. tulajdonosát, Budapest; *Riesz Tivadar* bőrkereskedőt, Budapest; *Rotter Zsigmondot*, a Budapesti Kereskedelmi Csarnok alelnökét, Budapest; *Rottersmann Leó* sajt-, vaj- és csemegeáru-nagykereskedőt, Budapest; *Rózsa Károlyt*, a Budapest székesfőváros gázműveinek vezérigazgatóját, Budapest; *Röck Istvánt*, a Steyer Automobil Rt. vezérképviselőjét, Budapest; *Rudas Gyula m. kir. kormányfőtanácsost*, az Angol-Magyar Bank Rt. ügyvezető igazgatóját, Budapest; *Salamon Ödönt*, a Magyar Lőporgyár Üzemi Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Salgó Izsót*, a Magyar Ólomárugyár Rt. alelnökét, Budapest; *Sátori Ernőt*, a Romeiser F. és Fiai vaskiviteli üzlet igazgatóját, Budapest; *Saxlehner Kálmán m. kir. kormányfőtanácsost*, a Saxlehner-féle Hunyadi János keserűvíz-forrástelep társtulajdonosát, Budapest; *Scheibler Edét*, a Magyar Vegyipari Gépgyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Schein Ferencet*, a Schein Mór ernyőgyáros cég társtagját, Budapest; *Schmidt Richárdot*, a Schmidt és Császár gőzmalom társtulajdonosát, Budapest; *Schnetzer Ágostont*, a Csáky László gróf Ajax Acélművek Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Schönfeld Emilt*, a Schönfeld Emil pokróc-nagykereskedő cég beltagját, Budapest; *Schunda Károly* hangszergyárost, Budapest; *Schweitzer Henrik* varrógép- és kerékpárnagykereskedőt, Budapest; *Seenger Béla* kőfaragómestert, a Hazai Márvány- és Kőipar gyártelep tulajdonosát, Budapest; *Spiegel Miksát*, a Makláry Gyula és Társai vegyészeti, festék- és kencegyári cég társtulajdonosát, Budapest; *Stadler Benedeket*, a Stadler József Utóda tollnagykereskedő cég beltagját, Budapest; *Steiner Ferencet*, a Steiner Ármin és Ferenc fémárugyár tulajdonosát, Budapest; *Stern Alfrédet*, a Modern és Breitner posztónagykereskedő cég beltagját, Bu-

dapest; *Strasser Gyulát*, a Strasser és Schönfeld bőrgyári cég beltagját, Budapest; *Strasser Imre dr.-t*, a Strasser és König cég társtulajdonosát, Budapest; *Strausz Pál m. kir. kormányfőtanácsost*, a Strausz Antal termény- és gyarmatáru nagykereskedő cég társtulajdonosát, Budapest; *Stühmer Géza dr.* cukorka- és csokoládégyárost, Budapest; *Szabadi Adolf* zongora- és hangszerkereskedőt, Budapest; *Szandtner Gyulát*, a Szandtner Károly és Fia göztésztagyár és sómalom cég társtagját, Budapest; *Szécsi Illést*, a Magyar Kerámiai Gyár Rt. vezérigazgatóját, Budapest; *Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsost*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnökét, Budapest; *Székács Imrét*, a Schwartz A. és Fiai táblaüvegnagykereskedő cég beltagját, Budapest; *Székely Kornélt*, a Strobenitz Testvérek Vegyészeti Gyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Szénásy Béla* papírneműgyárost és papírkereskedőt, Budapest; *Szirmai Oszkár m. kir. kormányfőtanácsost*, a Kőolajfinomítógyár Rt. elnök-vezérigazgatóját, Budapest; *Szücs Zsigmondot*, a Weisz Manfréd gyár vezérképviselőjét, Budapest; *Szüllő Árpád m. kir. kormányfőtanácsost*, a Ganz és Társa Danubius Gép-, Wagon- és Hajógyár Rt. igazgatóját, Budapest; ifj. *Tasnády-Szűts Andrást*, a Hoffmann József gyarmatárunagykereskedő cég tisztviselőjét, Budapest; *Taussig Oszkárt*, a Teudloff és Dittrich Szivattyú- és Gépgyár Rt. igazgatóját, Kispeszt; *Teltsch Árpádot*, a Teltsch Mór és Fiai furnierkereskedő cég beltagját, Budapest; *Theil Hermant*, a Berndorf Fémárugyár Krupp Arthur Rt. magyarországi fiókjának igazgatóját, Budapest; *Vágó Gyulát*, a Gross és Weiss Rt. kalap- és kalaptompgyár üggy. alelnök-igazgatóját, Budapest; *Vajda Árpád m. kir. kormányfőtanácsost*, a Vacuum Oil Company igazgatóját, Budapest; *Velez Rezső* nyug. műszaki tanácsost, a Philips Rádió és Villamossági Rt. igazgatóját, Budapest; *Vuk Gyulát*, a Vuk M. és Fiai fatermelő cég beltagját, Budapest; *Wack Keresztély* ecetgyárost, Budapest; *Waldhauser-Géza dr.-t*, a Biehn János aszfalt- és kátránygyári cég társtulajdonosát, Budapest; *Weisinger György* kőfaragómester, kőbányatulajdonos, Budapest; báró *Weiss Alfonzot*, a Weiss Manfréd Acél- és Fémművei Rt. igazgatóját, Budapest; *Weiss Árminé*, a Guttman Testvérek szénnagykereskedő cég vezérigazgatóját, Budapest; *Weisz Miksa* bőrgyárost, Székesfehérvár; *Werkner Arturt*, a Hazai kovacsolható vas- és acélöntvénygyár tulajdonosát, Újpest; *Weszter Bélát*, a Sesztina Lajos vaskereskedő cég főnökét, Debrecen; *Wicár Reinholdot*, a Felten és Guillaume Kábelsodrony- és Sodrony-kötélgyár Rt. igazgatóját, Budapest; *Willheim Arturt*, a hatvani cukorgyár igazgatóját, Budapest; *Wolf Emil dr.-t*, a Chinoin Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára Rt. igazgatóját, Újpest; *Wolfner Györgyöt*, a Wolfner Gyula és Társa bőrgyári cég

tagját, Budapest; *Zádor* Félix gabona- és terménykereskedőt, Budapest; *Zalán* Gusztávot, a Schwartz és Tauber fűszer- és gyarmatárnagykereskedő cég tulajdonosát, Nagykanizsa; *Zárai* Samu műszaki és elektrotechnikai üzlettulajdonost és olajnagykereskedőt, Budapest; *Zimmer* Ferencet, a Zimmer Ferenc Halkereskedelmi Rt. ügyvezető elnökét, Bu-

dapest; *Zsoldos* Ottót, a Glück Sám. papírnagykereskedő cég társtulajdonosát, Budapest; *Zwack* Lajost, a Zwack I. és Társai likörgyári cég társtagját.

A kinevezett tagokat a bizottság szervezeti szabályzatának 11. §-a alapján működésük tartama alatt a „kereskedelmi tanácsos“-i cím illeti meg.

Szakosztályi ülések. — Séances de sections.

A VII. szakosztály ülésén *Willerstorfer* József kereskedelmi főtanácsos elnökölt. Az ülésen megjelentek: *Borbás* Lajos, *Brammer* Ödön, *Dischka* Győző dr., *Márkus* Zsigmond, *Schönfeld* Emil, *Stern* Alfréd kereskedelmi tanácsosok, *Kovács* Viktor és *Litzmann* Vilmos szakértők. A szakosztály a *gyapjú*, *gyapjúfonalak* és *gyapjúárúk* értékelésével foglalkozott. Az általános jelentést *Dischka* Győző dr. terjesztette elő:

Az 1926. év az összes európai ipari államokban a termelési válság képét mutatja, mely az egész Európára kiterjedő gazdasági depresszió folyamánként jelentkezett. Ezen gazdasági depresszió általános okai közismertek: a nagymérvű exportüzletre berendezett európai gyapjúipar fogyasztó piacai a háború után nagymértékben összezsugorodtak, egyrészt Európában, ahol az igazságtalan békediktátumok teljesen megzavarták a normális gazdasági vérkeringést, másrészt a tengerentúlon is, ahol a háborúban és a háború utáni időkben nagymértékben fejlődött a gyapjúfeldolgozóipar, így elsősorban az Amerikai Egyesült Államokban és Japánban. Ezen általános, egész Európára kiterjedő befolyásokon kívül egyes államokban még különös körülmények is növelték 1926-ban az ipari termelés válságát, így Angliában a 8-hónapig tartó szénstrájk, Franciaországban és Olaszországban a valutaromlás megállítását célzó különböző állami pénzügyi intézkedések. Mindezen hatások folyamánként folyton növekvő munkanélküliség jelentkezett Európa összes ipari államaiban, így Németországban, Svájcban, Olaszországban, Ausztriában, Németalföldön, sőt még Franciaországban is, ahol azelőtt úgyszólván ismeretlen volt a munkanélküliség. Ezen államok ipara kétségbeesett erőfeszítéseket tett nem annyira rentabilitás elérésére, mert arról legtöbbször szó sem lehetett, mint léteének fenntartása érdekében. Az ipar igénybe vette nemcsak saját tőkéit, hanem ezenfelül nagy hiteltökéket is, melyek ezen államokban minimális kamattétel mellett álltak az ipar rendelkezésére. Ezenkívül kartellekben tömörült a külföldi ipar és egységes eladási kondíciókkal igyekezett saját hazájában az egymás közötti versenyt letompítani, hogy annál nagyobb sikerrel versenyezhesen az exportpiacon az ottani iparral. Míg például Németország-

ban a posztógyárak 14 napi fizetési határidő mellett adják el áruikat, külföldre 6 hónapig is hiteleznek. Csehországban 30 napos az eladási kondíció, míg külföldre szintén 6 hónapig hiteleznek, sok esetben dumping-árakkal. Nem egy esetben még az importáló cég helyett a vámokat is lefizették és hitelezték 4—6 hónapra, csak hogy exportjukat növeljék. Mindezen részben önvédelmi, részben támadó intézkedések és berendezések dacára is az 1926. évben az összes fentemlített államokban a gyapjúipar redukált üzemmel és végeredményében rossz üzleti eredménnyel dolgozott. Fialat, folytonos investíciókat végző posztóiparunk kénytelen volt a fentiekben jellemzett külföldi ferszírozott versennyel szemben felvenni a küzdelmet, főleg az eladási kondíciók tekintetében, így a posztószakmában nálunk is általánossá vált a 120 napra való eladás, mely átlagos határidő a gyakorlatban sok esetben még kitolódott. A magyar iparvállalatok közül a legkevesebbnek volt meg az ily hitelezéshez szükséges saját tőkéje és kénytelen volt kölcsöntökéket igénybe venni, amiben sokkal hátrányosabb helyzetben van, mint a külföld, mivel nálunk kétszer olyan magas kamatterhet kell a hiteltőke után fizetni, mint a külföldön. Egyik további állandó nehézsége volt és marad a magyar posztóiparnak a kis fogyasztó terület, amely miatt kényszerült rendkívül sok cikket gyártani és e mellett egyes cikkekben egymás között a magyar posztógyárak hihetetlen versengést folytatnak. Ha ehhez hozzászámítjuk az ország pénzügyi szanalásának hatását az egész belföldi termelésre és fogyasztásra, valamint az 1926-ban kötött vámszerződések hatását, — melyek között a francia szerződés váratlanul szállította le az egyes gyapjúszövetek vámtételeit, a másik a cseh szerződés, bár még nem jött létre abban az évben, de állandó bizonytalanságban tartotta az ipart és kereskedelmet, — úgy megállapíthatjuk, hogy bár a magyar gyapjúfeldolgozó ipar lényegesen más viszonyok és más hatások alatt állott az 1926. évben, mint a fentemlített külföldi gyapjúiparok, mégis végeredményben helyzete nem volt sokkal kedvezőbb és ezen év üzleti eredménye a magyar posztóiparban is aránytalanul kedvezőtlenebb volt, mint az előző évben. Ezen körülménynek tudható be, hogy az

1926. évben a magyar gyapjúfeldolgozó iparban lényeges új alakítás nem történt, csupán két meglévő vállalat bővítette üzemét. Ha az 1926. év forgalmi és árviszonyait nézzük, úgy azzal kezdhetjük, hogy az év elején a tavaszi üzlet igen rosszul indult és végig ilyen maradt. Az aránytalanul sok fizetésképtelenség teljesen bizalmatlanná tette úgy az ipart, mint a kereskedőket és így a tavaszi üzlet mindvégig a hitelválság hatása alatt állott. Nyár elején már javultak a viszonyok, úgy hogy az őszi üzlet lényegesen nagyobb forgalmú, élénkebb és jobb volt, bár a cseh szerződésre vonatkozó tárgyalások állandó bizonytalanságban tartották a kereskedőket, akik csak akkor mertek nagyobb mértékben vásárolni, amikor meggyőződtek, hogy a magyar gyárosok az őszi-téli idény szöveit a redukált cseh szerződéses vámtételek szem előtt tartásával kalkulálták. Végeredményben az összes magyar posztógyárak aránylag rossz mérleggel zárták az 1926. üzletévet.

A termelési és forgalmi viszonyok ezen általános jellemzése néhány konkrét számadattal kiegészíthető.

	Termelés		Behozatal		Kivitel	
	1000 ar.	1000 ar.	1000 ar.	1000 ar.	1000 ar.	1000 ar.
	q	K	q	K	q	K
Nyers anyag mosott alapon	28.000	20.800	12.550	8 150	23.506	15 610
Gyapjúfonal	21.000	15.000	31 037	15.124	268	153
Gyapjuszövet	25.000	32 500	25.525	43 240	887	1.166

Amint a fenti adatok mutatják, a gyapjúiparnak nyersanyag bőségesen állott rendelkezésére a belföldön. A magyar gyapjúfeldolgozó ipar alig egyharmadát dolgozza fel a belföldi gyapjútermelésnek és körülbelül ugyanannyi külföldi nyersanyagot dolgoz fel, mint hazai származásút. Értékre nézve a gyapjuszövet szükségletnek mintegy felét fedezi a belföldi ipar. A nehéz gazdasági viszonyok mellett is sikerült a magyar textiliparnak a belföldi szükséglet fedezésében tért hódítani. A belső hitelválság miatt kénytelen volt a magyar gyapjúfeldolgozó ipar exportüzletekkel is kísérletezni, habár ezek általában hasznot nem eredményeztek. A magyar gyapjúfeldolgozó ipar még távol áll teljes kapacitásának kihasználásától. A magyar posztóipar az 1926. évben mintegy 3 $\frac{1}{2}$ millió méter szövetet termelt, ami kapacitásának mintegy 70%-át teszi ki, ami azt jelenti, hogy jobb gazdasági és egészségesebb hitelviszonyok mellett a magyar gyapjúfeldolgozó ipar képes volna a belföldi szükséglet 50—60%-át is fedezni. Minőség tekintetében a magyar posztógyárak áruai teljesen megfelelték ugyanazon árukategóriához tartozó külföldi cikkek minőségének. A magyar posztógyárak főleg a jó középminőségű árufajtákat gyártották, ezzel szemben az importált árukban finom szövetek, divatos specialitások szerepeltek főképen,

melyeknek gyártására vagy nincsenek berendezve a magyar posztógyárak, vagy melyek gyártása nem rentabilis. Nagy áringadozások az 1926. év folyamán nem voltak sem a nyersanyagban, sem a fél- és készgyártmányokban. Az év folyamán lassú áremelkedés volt mindhárom árucsoportban, az árak őszi elején stabilizálódtak és az év végéig állandóak maradtak.

Ezen jelentés után a bizottság megállapította a különböző áruk 1926. évi átlagos egységárát. Az előzetes értékekkel szemben csak a legfinomabb gyapjuszövet egységértékét szállította le jelentékenyebben.

A XIII. szakosztály ülésén Hüttl Frigyes m. kir. kereskedelmi főtanácsos elnökölt. Jelen voltak: *Kemény Béla, Kramer Tivadar dr., Mattyasovszky-Zsolnay Tibor, Meák Géza dr., Müller Pál dr., Seenger Béla, Székács Imre, Zárai Samu* kereskedelmi tanácsosok, *Gruber György és Weisinger György* szakértők. A bizottság az *ásványok, üveg-, agyag-, cement- és kőipar termékei és az üveghulladék* értékelésével foglalkozott. Hüttl Frigyes a következőkben tájékoztatta a bizottságot a szakma 1926. évi üzletmenetéről: Az *öblösüveget* előállító hazai gyáraink ú. m. az *ajkai, parádi és tokodi* gyárak rendelkezéssel el voltak látva és *teljes üzemképességüket kihasználhatták*. A kereskedelmi forgalomban az 1925. évhez képest *némi emelkedés* mutatkozott. Az *árak* 1926. év folyamán *stabilak* voltak. Agyag-, illetve kőedény és pedig főképen használati edényekben a kereslet kielégítő volt. Hazai gyáraink nemcsak hogy visszaszorították a régebbi meglehetősen nagy *behozatalt*, hanem még egy *számottevő kivitel* is mutatkozik. A forgalom itt is élénkebb volt, mint az előző évben. A *porcellánárak* termelésére nézve felemlítendő, hogy a pécsi Zsolnay-gyár felkarolta a *porcellán használati edények* nagyobb terjedelemben való gyártását. A porcellánárak 1926. évi kereskedelmi forgalmában némi visszaesés mutatkozott 1925-höz képest és az 1926. évi *behozatal* kb. *30%-kal volt kisebb*, mint 1925-ben. Ez a jelenség az általános nehéz gazdasági viszonyokra és a porcellánárak drága voltára vezethető vissza. Ennek igazolására felemlítem, hogy pl. egy ú. n. kisösszeállítású, olcsó étkezőkészlet békebeli detail ára 15 aranykorona volt, mai ára pedig 40 aranykorona. Drága porcellánárúnál az áremelkedés aránylag sokkal kisebb, ami bizonyos értelemben indokolható is. Ezután Székács Imre nyújtott felvilágosítást az üvegyipar helyzetéről. Végül *Mattyasovszky-Zsolnay Tibor* szólalt fel, és felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy ha a *városok beruházási programjában* nagyobb teret nyerne a tervszerű időbeosztás, ezáltal a *hazai ipar foglalkoztatása* fokozható, a *behozatali többlet* viszont erősen csökkenthető volna. A bizottság ezután az egyes

árucikkek 1926. évi egységértékeinek felülvizsgálására lért át.

A X. szakosztály ülésén *Tranger* József m. kir. keresk. főtanácsos elnökölt. Jelen voltak: *Herz* Henrik dr., *Reisz* Jenő dr., *Szénásy* Béla, *Zsoldos* Ottó keresk. tanácsosok, *Gobbi* Ede és *Moiret* Gusztáv dr. szakértők. A bizottság a *papiros- és sokszorosítóipar termékei, a műtárgyak, papiroshulladék, szövet hulladék és rongy értékelésével* foglalkozott. *Zsoldos* Ottó keresk. tanácsos a szakma 1926. évi üzletmenetéről a következőket jelentette: A forgalmat általában a *mennyiség erős emelkedése* jellemezte. Ezt a *belföldi szükséglet jelentős megnagyobbodása* okozta. 1921 óta az ország papír-szükséglete ötszörösére emelkedett, mindazonáltal a *9 kg-os fejkvóta* a nyugati államokkal szemben kicsi. Az 1926. évet nyugodt lefolyásúnak mondhatjuk, az időnkinti változásokat külföldi hatások idézték elő. A konjunktúra úgyszólván teljesen a külföldi gyárak foglalkoztatottsága következtében erősödött vagy gyengült. Ha a külföldön a kereslet csekély, akkor az áru előzőli Magyarországot. A

kínálat csökkenésének esetére a nagy termelők között monopólium-jellegű megállapodások vannak. A hazai ipar védelme érdekében magas *importvámok* volnának szükségesek. *Herz* Henrik dr. szintén a vámemelés fontosságát hangoztatja, ami a külföld olykor *dumpingszerű* betörései ellen megvédené a hazai piacot. Kitért ezután azokra a kísérletekre, amelyek *nyárfát, továbbá kukoricaszárat* igyekeznek nyersanyagként értékesíteni. Amennyiben ezek eredménnyel járnának, nagyban növekednék a külföldtől való függetlenségünk. A szakosztály ezután az *1926. évi egységértékek felülvizsgálását fogantatosította*. Az elfogadott egységértékek legnagyobbbrészt megegyeztek azokkal, amelyeket a bizottság titkársága a számlaértékek alapján számított ki.

A bizottság elnöksége részéről az ülésen *Konkoly Thege* Gyula dr. helyettes elnök és *Farkas* János dr. min. osztálytanácsos vettek részt. A VII. szakosztály ülésén *Kádas* Károly dr. min. titkár, a X. és XIII. szakosztály ülésén *Sibelka-Perleberg* Artur dr. min. s. fogalmazó voltak az előadók.

Kisebb közlemények.

Petites communications.

Nemzetközi Statisztikai Intézet.

Institut International de Statistique.

Session du Caire. Dans un des prochains numéros, nous parlerons en détail des importants travaux scientifiques et des autres événements de la XVIIe Session de l'Institut International de Statistique, à laquelle, des différents pays et parties du monde, un grand nombre de statisticiens ont assisté. La Hongrie était représentée par MM. *Frédéric Fellner*, professeur d'Université, *Alojse Kovács*, sous-secrétaire d'Etat et *Gustave Thirring*, ancien directeur du Bureau municipal de statistique de Budapest. *M. Frédéric Fellner* a été élu sous-président de la IIe section (statistique économique) de la Session; *M. Alojse Kovács* présenta son étude sur la statistique de la connaissance de langue, que nous publions d'autre part; *M. Gustave Thirring* exposa, dans la séance de la section de méthodologie et de démographie, son rapport et ses propositions au sujet du développement de la statistique des grandes villes.

La prochaine Session aura lieu à Varsovie, en 1929.

Election de membre. A la Session, a été élu membre *M. Albert Henry*, directeur général au ministère belge de l'Agriculture et du Travail, professeur de statistique de l'École supé-

Kairói ülészak. A Nemzetközi Statisztikai Intézet 1927. XII. 29.—1928. I. 5. között Kairóban lefolyt (XVII.) kongresszusán — melynek gazdag tudományos munkásságáról s egyéb eseményeiről Szemlénk egyik következő számában részletesen megemlékezünk — nagy számban vettek részt a különböző államok és világrészek statisztikusai. Magyarországot az ülészakon *Fellner* Frigyes dr. egyetemi tanár, *Kovács* Alajos dr., h. államtitkár és *Thirring* Gusztáv dr. ny. szföv. stat. hiv. igazgató képviselte. *Fellner* Frigyes dr. alelnöke volt az ülészak II. (gazdaságstatisztikai) szakosztályának, *Kovács* Alajos dr. a nyelvismereti statisztikáról szóló — Szemlénk más helyén közölt — elaborátumát mutatta be a kongresszuson, *Thirring* Gusztáv dr. pedig a nagyvárosok statisztikájának továbbfejlesztéséről szóló javaslatát és előadói jelentését terjesztette elő a módszertani és demográfiai szakosztály ülésén.

Az Intézet következő — 1929. évi — kongresszusának székhelye *Varsó* lesz.

Tagválasztás. A kongresszuson megejtett tagválasztás eredményeként az Intézet tagjainak sorába lépett *Henry* Albert belga statisztikus, a mezőgazdasági és munkaügyi minisztérium főigazga-